

Zbigniew Krysiak

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

RATING JAKOŚCI ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FIRMY

1. Zakres, cel, tezy

Ocena ryzyka przedsiębiorstwa nabiera coraz większego znaczenia z perspektywy procesów inwestycyjnych na rynku kapitałowym, a także procesów finansowania przedsiębiorstwa na rynku finansowym. W związku z licznymi bankructwami przedsiębiorstw w świecie oraz utratą ich wypłacalności [8, s. 3] emisja papierów dłużnych w procesie finansowania działalności rozwojowej przedsiębiorstwa poddawana jest coraz głębszej i wnikliwej analizie. Jak wynika z wielu już badań i opracowań, czynnikiem coraz bardziej dowartościowywanym staje się nie wielkość wytwarzanych zysków, ale jakość zarządzania ryzykiem¹ charakteryzowana niską zmiennością kluczowych parametrów finansowych.

Wpływ nowej umowy kapitałowej oraz niezależne badania w zakresie zależności wyników finansowych oraz kształtowania się wartości firmy od sposobu zarządzania ryzykiem przedsiębiorstwa prowadzą w kierunku coraz większego zainteresowania tzw. zintegrowanym zarządzaniem ryzykiem (ZZR). Zintegrowane zarządzanie ryzykiem w przedsiębiorstwie może być definiowane jako wszechstronny i spójny system zarządzania ryzykiem kredytowym, ryzykiem rynkowym, ryzykiem operacyjnym, kapitałem ekonomicznym i transferem ryzyka w celu maksymalizacji wartości firmy [6, s. 46]. Tworzenie warunków i mechanizmów w przedsiębiorstwie służących zabezpieczeniu wytworzonej wartości przed jej utratą lub jej zmniejszeniem jest kluczowym zadaniem trwałości i kontynuacji jego działania. Na świecie podejście do zintegrowanego zarządzania ryzykiem jest zagadnieniem stosunkowo nowym, jednak w tym zakresie wypracowano już wiele kluczowych

¹ Prezentowane opracowanie odnosi się do koncepcji zintegrowanego zarządzania ryzykiem (ZZR) przedsiębiorstwa, na temat którego podaje się wiele informacji w następujących pozycjach literaturowych: [3; 6; 8].

rozwiązań. Liczne doświadczenia oraz wzorce w sektorze finansowym stały się podstawą praktyki zarządzania ryzykiem pozostałych przedsiębiorstw. Istotną determinantą rozwoju systemów zarządzania ryzykiem, w tym jego modelowania, stało się wdrażanie nowej umowy kapitałowej oraz CAD w systemach bankowych na całym świecie.

ZZR wymaga dostarczania do zarządu zagregowanej informacji, która odwzorowuje w sposób syntetyczny i spójny cały proces funkcjonowania firmy. Istotnym elementem ZZR jest poziom kapitału ekonomicznego, który powinna posiadać dana firma, aby zabezpieczyć się przed niewypłacalnością. Wielkość kapitału ekonomicznego jest więc parametrem wyznaczającym poziom całkowitego ryzyka firmy. ZZR obejmuje szereg szczegółowych miar, procesów i narzędzi, które stanowią o jakości zarządzania ryzykiem oraz determinują wielkość tego ryzyka.

Głównym celem pracy jest wykazanie potencjalnych związków pomiędzy parametrami jakości zarządzania ryzykiem, które mogą być wyrażone pewnym prostym modelem tzw. ratingu jakości zarządzania, a efektami finansowymi przedsiębiorstwa.

Postawiono następującą tezę główną: ocena jakości zarządzania ryzykiem w przedsiębiorstwach w Polsce może być wyrażona w formie pewnego ratingu.

2. Charakterystyka modelu ratingu

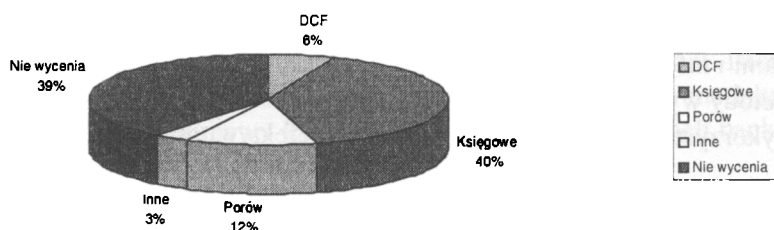
Rating jakości zarządzania ryzykiem został stworzony na podstawie zbioru wybranych parametrów, najczęściej wymienianych w literaturze anglojęzycznej jako podstawowe charakterystyki w tej koncepcji. Następnie wybranym parametrom przypisano wagi (określone przez ekspertów), by w końcu uzyskać zagregowaną informację o danej firmie w postaci określonej liczby punktów. W dalszej kolejności analizowano, jak się ma uzyskany rating do wyników finansowych oraz innych charakterystyk fundamentalnych firmy, takich jak np. rynki, na których działa firma. Dane o polskich przedsiębiorstwach, które posłużyły do sformułowania ratingu, uzyskano na podstawie ankiety. Ankieta została rozesłana głównie do klientów korporacyjnych banków, a także do pewnej grupy podmiotów z tzw. listy 500. Rozesłano ok. 500 ankiet. Otrzymano 86 odpowiedzi w formie wypełnionych ankiet, a więc uzyskano tzw. zwrotność na poziomie 17,2%. Taki poziom uzyskanych odpowiedzi należy uznać za bardzo zadowalający z trzech powodów. Po pierwsze były to badania pierwszoetapowe w zakresie poruszanej problematyki. Po drugie dotyczyły zagadnień bardzo złożonych i nowych, często sprawiających wiele trudności zaawansowanym w tej dziedzinie bankowcom. Po trzecie ze względu na rozległość (aż 26 pytań) i złożoność problemów poruszanych w ankiecie. Pytania w ankiecie dotyczyły problemów zarządzania ryzykiem. Możliwe były odpowiedzi typu „tak”, „nie” lub też „problem nieznan”.

Do określenia modelu ratingu jakości zarządzania ryzykiem posłużono się parametrami i informacjami, takimi jak:

- metody wyceny przedsiębiorstwa stosowane w firmie;
- wykorzystanie metody DCF do oceny efektywności projektów inwestycyjnych;
- wykorzystanie analizy symulacyjnej Monte Carlo;
- wykorzystanie rachunku opcyjnego do oceny efektywności oraz ryzyka projektu inwestycyjnego;
- szacowanie prawdopodobieństwa niewypłacalności przedsiębiorstwa w krótkim i długim okresie;
- porównywanie tempa wzrostu wartości firmy do tempa przyrostu ryzyka;
- szacowanie prawdopodobnego poziomu strat (LGD) przedsiębiorstwa, zakładając realizację ryzyka niewypłacalności;
- porównywanie poziomu kapitału przedsiębiorstwa do poziomu potencjalnych strat w razie realizacji ryzyka niewypłacalności;
- porównywanie poziomu podejmowanego ryzyka w stosunku do wielkości posiadanego kapitału;
- analiza ryzyka z perspektywy ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego;
- monitorowanie profilu ryzyka pod kątem następujących parametrów: stosunek wielkości ryzyka/efektu (np. stopa zwrotu), zmienność wybranych wielkości ekonomicznych firmy, zależność (korelacje) pomiędzy wybranymi wielkościami, zależność (korelacje) pomiędzy rodzajami ryzyka, wielkość kapitału alokowanego w wybranych obszarach biznesowych, planowanie biznesów i projektów w celu zmiany profilu ryzyka, transfer ryzyka za pomocą instrumentów finansowych;
- istnienie funkcji dyrektora bądź członka zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem;
- osoba odpowiedzialna za zarządzanie ryzykiem;
- etap rozwoju, na jakim znajduje się przedsiębiorstwo w procesie wdrażania systemu zarządzania ryzykiem;
- wykorzystanie produktów i usług bankowych związanych z zarządzaniem ryzykiem;
- rodzaj produktów finansowych stosowanych do zarządzania ryzykiem.

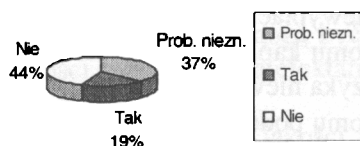
3. Analiza badanych parametrów charakteryzujących rating

U podstaw zarządzania ryzykiem w przedsiębiorstwie leży posiadanie i stosowanie istotnych narzędzi z obszaru finansów. Na rysunku 1 pokazano, jak rzadko wykorzystuje się kluczową metodę DCF wyceny przedsiębiorstw (jednocześnie zaskakuje to, że aż prawie 40% badanych przedsiębiorstw nie dokonuje analizy wartości swojej firmy).

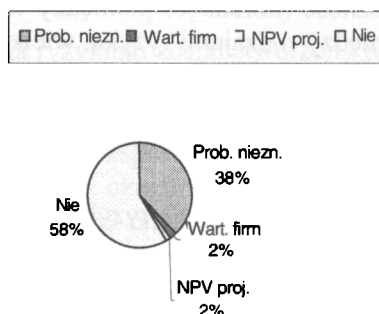

Rys. 1. Metody wyceny stosowane w przedsiębiorstwie
Źródło: opracowanie własne.

Z rysunku 2 wynika, że aż 37% firm nie zna, a co za tym idzie – nie stosuje DCF w ocenie projektów inwestycyjnych.

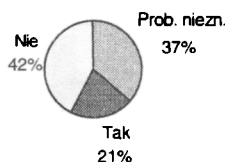
Rys. 2. Wykorzystanie DCF w ocenie efektywności projektów inwestycyjnych
Źródło: opracowanie własne.

Rys. 3. Obszary zastosowania analizy symulacyjnej Monte Carlo
Źródło: opracowanie własne.

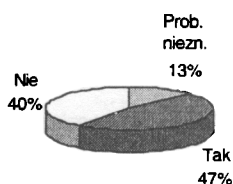
Nowoczesne zarządzanie ryzykiem musi się opierać na umiejętności szacowania prawdopodobieństwa niewypłacalności na podstawie relacji pomiędzy rozkładem wartości firmy a poziomem zadłużenia z wykorzystaniem koncepcji proponowanych w modelach strukturalnych. Trudno sobie zatem wyobrazić realizację wymienionego postulatu oraz obliczanie kapitału ekonomicznego pokrywającego nieoczekiwane straty bez wykorzystania analizy symulacyjnej do wyznaczania rozkładu wartości firmy. Jak wynika z rys. 3, 58% firm nie stosuje analizy symulacyjnej, dla 38% problem jest zaś nieznan. W związku z tym nie dziwi, że tak za-

awansowane narzędzie, jak rachunek opcyjny jest równie rzadko wykorzystane lub w ogóle jest nieznane (rys. 4).

Rys. 4. Wykorzystanie rachunku opcyjnego do oceny efektywności oraz ryzyka projektu inwestycyjnego
Źródło: opracowanie własne.

W związku z tym, co powyższe, zaskakujące jest, że wysoki udział firm (bo aż 47) ocenia prawdopodobieństwo swojej niewypłacalności, co zaprezentowano na rys. 5.

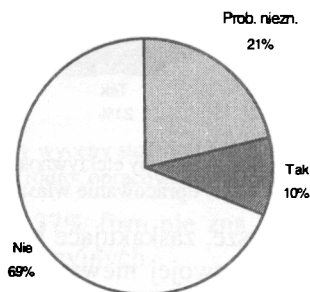
Rys. 5. Szacowanie prawdopodobieństwa niewypłacalności przedsiębiorstwa w krótkim i długim okresie
Źródło: opracowanie własne.

Wzrost wartości przedsiębiorstwa często wiąże się ze wzrostem ryzyka obrazowanego wzrostem wariacji rozkładu wartości firmy. Prowadzić to powinno do wzrostu ryzyka, w związku z czym należy liczyć się z podjęciem odpowiednich działań profilaktycznych. Jak wynika z rys. 6, dla 16% firm problem jest nieznany, a 63% firm nie analizuje tej zależności. Fakt ten świadczy o podwyższonym ryzyku w związku z niezdolnością do przygotowania się na wypadek realizacji ryzyka niewypłacalności.

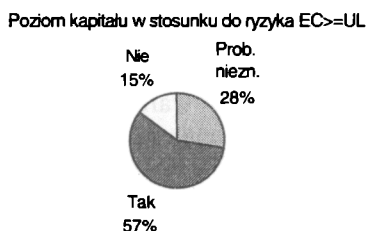
Rys. 6. Porównywanie tempa wzrostu wartości firmy do tempa przyrostu ryzyka niewypłacalności przedsiębiorstwa
Źródło: opracowanie własne.

Problem wygląda podobnie, co zobrazowano na rys. 7, z szacowaniem prawdopodobnych strat na wypadek realizacji ryzyka. Jest to skutkiem braku umiejętności wyznaczania PD.

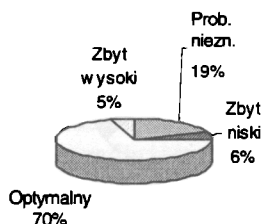

Rys. 7. Szacowanie prawdopodobnego poziomu strat (LGD) przedsiębiorstwa przy danym ryzyku niewypłacalności
Źródło: opracowanie własne.

Konsekwencją braku umiejętności wyznaczania PD oraz LGD jest fakt, że kapitał ekonomiczny jest niższy od nieoczekiwanych strat, co zobrazowano na rys. 8. Jest nie do końca zrozumiałe, w jaki sposób przedsiębiorstwo potrafi stwierdzić, że kapitał ekonomiczny w stosunku do prawdopodobnych strat jest mniejszy, skoro nie potrafi ono wyznaczyć lub nie wyznacza poziomu tych strat.

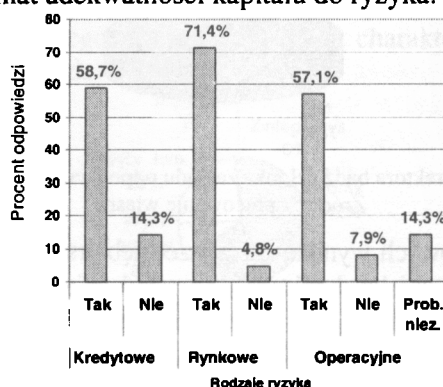
Rys. 8. Relacja kapitału przedsiębiorstwa do potencjalnych strat w razie realizacji ryzyka niewypłacalności
Źródło: opracowanie własne.

Rys. 9. Poziom podejmowanego ryzyka w stosunku do wielkości posiadanego kapitału
Źródło: opracowanie własne.

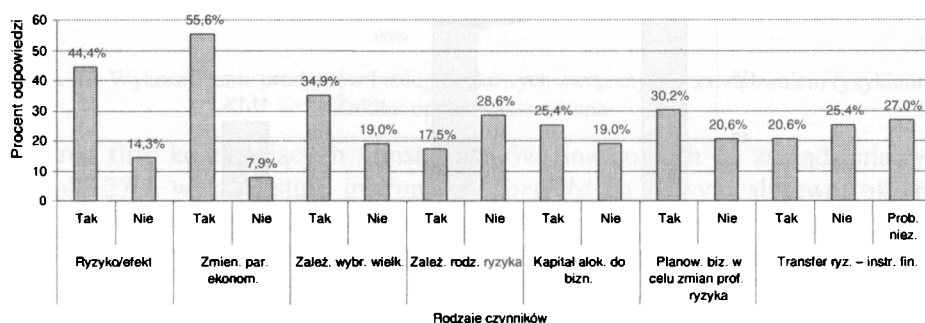
W 70% przypadków firmy stwierdzają, jak widać na rys. 9, że kapitał jest optymalny w stosunku do podejmowanego ryzyka. Na podstawie odpowiedzi doty-

czących poprzednich parametrów można wnioskować, że często są to intuicyjne i arbitralne opinie na temat adekwatności kapitału do ryzyka.

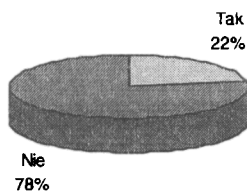
Rys. 10. Analiza ryzyka całkowitego z perspektywy ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego
Źródło: opracowanie własne.

Pozytywnie należy ocenić świadomość przedsiębiorstw co do potrzeby analizy ryzyka całkowitego w podziale na ryzyko kredytowe, rynkowe i operacyjne, co zobrazowano na rys. 10.

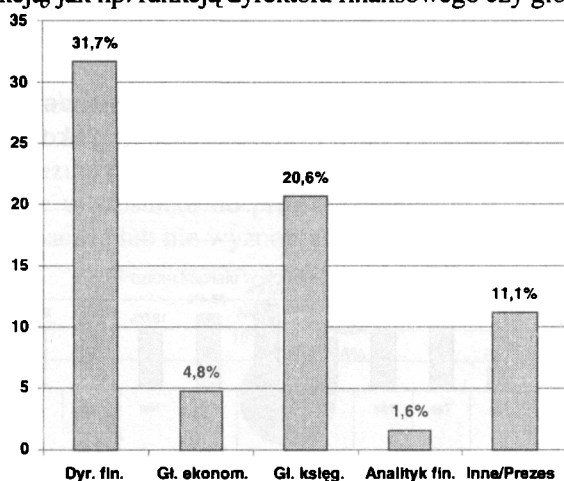
Rys. 11. Monitorowanie profilu ryzyka pod kątem wybranych parametrów
Źródło: opracowanie własne.

Satysfakcjonujące jest także to, że świadomość zarządzających w zakresie pomiaru i zarządzania ryzykiem jest odnoszona do analizy zaprezentowanych zależności: stosunek wielkości ryzyka/efektu (np. stopa zwrotu), zmienność wybranych wielkości ekonomicznych firmy, zależność (korelacje) pomiędzy wybranymi wielkościami, zależność (korelacje) pomiędzy rodzajami ryzyka, wielkość kapitału alokowanego na wybrane obszary biznesowe, planowanie biznesów i projektów w celu zmiany profilu ryzyka, transfer ryzyka za pomocą instrumentów finansowych. Poziom preferencji w zakresie analizy ryzyka w powiązaniu z innymi wielkościami zaprezentowano na rys. 11.

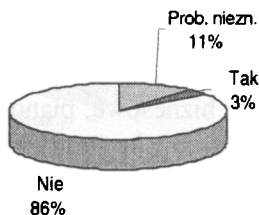
Rys. 12. Istnienie funkcji dyrektora bądź członka zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem
Źródło: opracowanie własne.

Z doniesień literaturowych wynika, że w przedsiębiorstwach, w których wprowadza się ZZR, występuje stanowisko dyrektora ds. zarządzania ryzykiem i nie jest ono tożsame z innymi stanowiskami wymienionymi na rys. 13. W Polsce w zdecydowanej większości nikt nie zajmuje się tym problemem, w 22% przypadków funkcja ta jest zaś łączona z inną funkcją, jak np. funkcją dyrektora finansowego czy głównej księgowej.

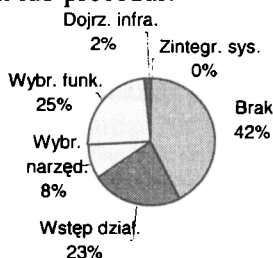
Rys. 13. Osoba odpowiedzialna za zarządzanie ryzykiem
Źródło: opracowanie własne.

W 86% przypadków przedsiębiorstw, jak pokazano na rys. 14, nie istnieje zintegrowany system zarządzania ryzykiem, w 11% przypadków problem ten jest w ogóle nieznanym.

Rys. 14. Istnienie systemu zintegrowanego zarządzania ryzykiem
Źródło: opracowanie własne.

Z rysunku 15 wynika, że wiele firm podjęło działania w zakresie tworzenia systemu zarządzania ryzykiem i jest on na ogół we wczesnej fazie wdrażania bez oznak systemu zintegrowanego. Działania te mają charakter wybiórczy i dotyczą tworzenia wybranych narzędzi lub procedur.

Rys. 15. Etap rozwoju przedsiębiorstwa w procesie wdrażania systemu zarządzania ryzykiem

Źródło: opracowanie własne.

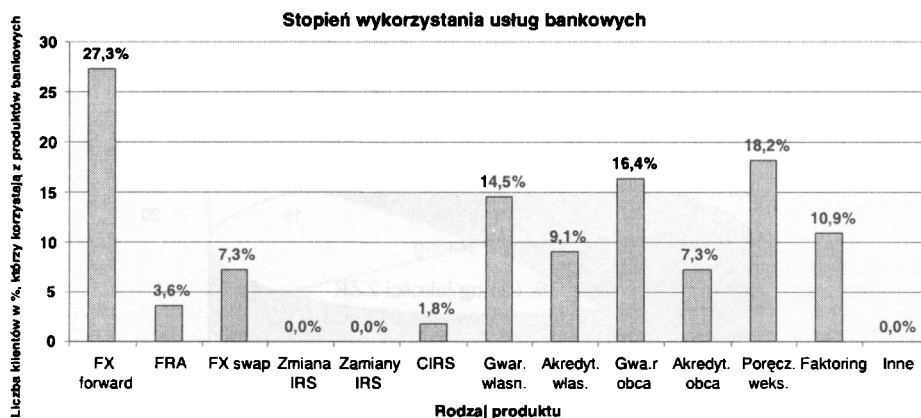
Ważną kwestią jest skala i rodzaj stosowanych instrumentów finansowych oferowanych przez instytucje finansowe do redukcji i transferu ryzyka. W tym zakresie, jak wynika z rys. 16, ok. 60% firm w ogóle nie stosuje takich narzędzi.

Rys. 16. Wykorzystanie produktów i usług bankowych związanych z zarządzaniem ryzykiem

Źródło: opracowanie własne.

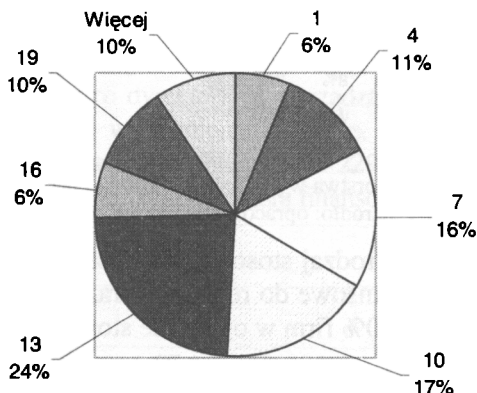
Wśród firm korzystających z instrumentów finansowych do zarządzania ryzykiem ok. 27% wykorzystuje instrumenty *forward* na kursy walutowe, ok. 18% – poręczenie wekslowe, 16,4% – gwarancję obcą i 14,5% – gwarancję własną. Pozostałe instrumenty, jak pokazano na rys. 17, są wykorzystywane marginalnie.

Rys. 17. Rodzaje produktów finansowych wykorzystywanych w zakresie zarządzania ryzykiem

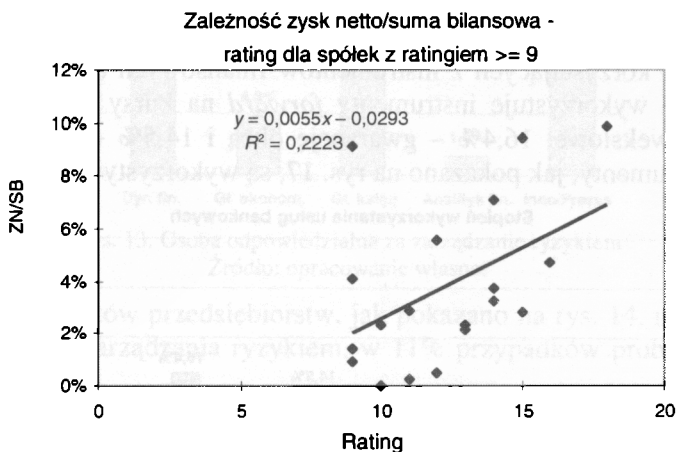
Źródło: opracowanie własne.

Na podstawie przyjętych kryteriów wyznaczono rating dla badanych przedsiębiorstw. Na rysunku 18 przedstawiono strukturę wyznaczonych ratingów. Najwyższa liczba wskazuje na najwyższy rating, tzn. że przedsiębiorstwo ma najwyższy poziom w zakresie zarządzania ryzykiem, np. średni rating o wartości 10 ma 17% firm. Można by uznać teoretycznie, że ratingi od 9 stanowiłyby o dość wysokim zaawansowaniu we wdrażania ZZR, gdyby to odzwierciedlało stan faktyczny. W takim wypadku prawie 70% firm posiadałoby wysokie ratingi.

Rys. 18. Rating jakości ZZR

Źródło: opracowanie własne.

Rys. 19. Rating jakości ZZR

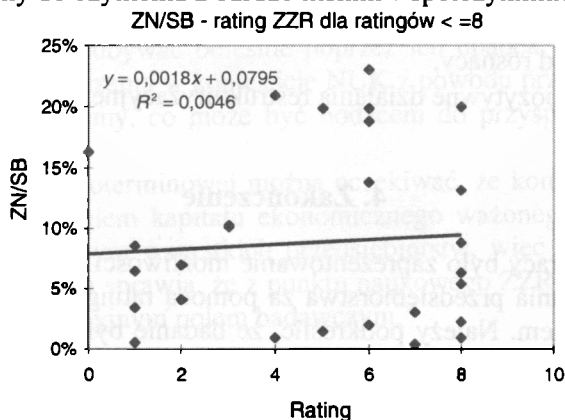
Źródło: opracowanie własne.

W sytuacji istnienia ZZR mierzone parametry i diagnozowane czynniki w ankiecie stanowiłyby bezpośrednio o poziomie wdrożenia ZZR oraz jego efektywności w zależności od poziomu wdrożenia. Efektywność ta powinna się bezpośrednio przekładać na wyniki finansowe funkcjonowania firmy. Następnym etapem było poszukiwanie zależności pomiędzy ratingiem a wynikami finansowymi. Stwierdzono, że firmy o wysokim

ratingu uzyskują lepsze wyniki finansowe oraz że występuje dodatnia zależność pomiędzy poziomem ratingu a rezultatami ekonomicznymi, co pokazano na rys. 19.

Mimo że współczynnik determinacji jest niski, widoczna jest zależność, która pozwala oceniać pozytywny wpływ ZZR na wyniki finansowe.

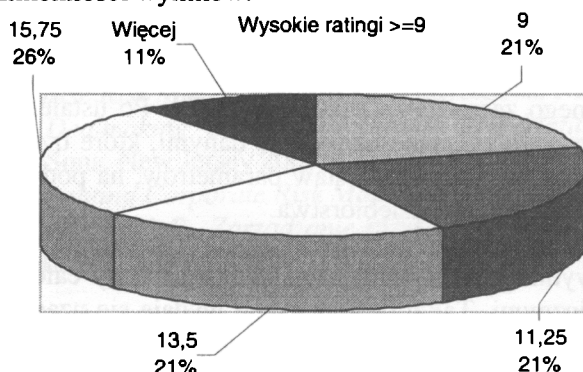
Na rysunku 20 przedstawiono zależność ratingu od wyników finansowych dla spółek z niskim ratingiem, czyli odpowiednio wyższym ryzykiem i mniejszą stabilnością wyników finansowych. Zauważalny jest lekki trend wzrostowy tej zależności, jednak mamy do czynienia z bardzo niskim współczynnikiem determinacji.

Rys. 20. Rating jakości ZZR

Źródło: opracowanie własne.

Zauważa się, że rozproszenie i wariancja wyników finansowych wokół danego ratingu są wysokie. Można stwierdzić, że firmy o niskim ratingu mają niski poziom ZZR, co przekłada się na dużą zmienność wyników. Duża zmienność wyników może być w takim wypadku potraktowana jako konsekwencja braku wysokiej jakości ZZR. Zmienność wyników jest oczywiście związana z wieloma przyczynami, jednak, jak wykazują badania na Zachodzie, brak ZZR jest jedną z kluczowych przyczyn dużej zmienności wyników.

Rys. 21. Rating jakości ZZR

Źródło: opracowanie własne.

Na rysunku 21 przedstawiono strukturę ratingów z grupy wysokich ratingów. Grupa wysokich ratingów stanowi 30% badanej próby. Największą część stanowią ratingi o wartości średniej równej 15,75 i dotyczą one 26% grupy wysokich ratingów.

W celu pełniejszego wyjaśnienia pozytywnej zależności pomiędzy poziomem ratingu a wynikami finansowymi i uzasadnienia, że wysokie ratingi przekładają się na stabilne i dobre wyniki finansowe, dokonano szczegółowej analizy danych finansowych badanych spółek za ostatnie pięć lat, tzn. od 2001 r. do 2005 r., i stwierdzono, że wyniki te są:

- stabilne,
- wykazują trend rosnący,
- wskazują na pozytywne działania restrukturyzacyjne i rozwojowe

4. Zakończenie

Przedmiotem pracy było zaprezentowanie możliwości oceny jakości i efektywności funkcjonowania przedsiębiorstwa za pomocą ratingów wyrażających jakość zarządzania ryzykiem. Należy podkreślić, że badanie było prowadzone na grupie przedsiębiorstw poza sektorem finansowym, jednak prezentowane ujęcie jest uniwersalne i może być stosowne w firmach z sektora finansowego, czego dowodem jest rozpowszechnione wdrażanie tego podejścia w bankach w kontekście NUK.

Z tej perspektywy w niedalekiej przyszłości prawdopodobne jest podejście zbieżne w zakresie oceny ryzyka dowolnej instytucji z perspektywy zabezpieczenia jej odpowiednim kapitałem ekonomicznym zapewniającym jej przetrwanie w sytuacji realizacji ryzyka. Wyznaczanie kapitału ekonomicznego w bankach odbywa się na podstawie metody VaR. Niedostateczny kapitał ekonomiczny uniemożliwi instytucjom ich przetrwanie. Posługiwanie się przez wszystkie instytucje podobną miarą, jaką jest VaR, może prowadzić do standaryzacji oceny partnera biznesowego niezależnie od sektora.

Trudno podejmować decyzje co do przygotowania i alokacji kapitału, jeśli nie jest możliwe jego wyznaczenie przez pomiar potencjalnych strat, dlatego miary, narzędzia i modele oraz układy pomiarowe odgrywają fundamentalną rolę w systemie zintegrowanego zarządzania ryzykiem (ZZR). Po ustaleniu metody pomiarowej musi nastąpić proces zasilenia modelu danymi, które trzeba zbierać i systematyzować, co uzasadnia przyjęty zestaw parametrów, na podstawie których oceniano i wyznaczano rating przedsiębiorstwa.

Wykazano, że istnieją możliwości powiązania i znalezienia relacji pomiędzy ratingiem jakości wynikającej z organizacji i infrastruktury całego procesu ZZR a efektami ekonomicznymi. Takie postępowanie wydaje się uzasadnione z perspektywy biznesu, który inwestując w ZZR, traktuje go jako projekt inwestycyjny, po którym oczekuje się odpowiedniego zwrotu. W tym wypadku zwrot można też

potraktować jako obniżenie potencjalnych strat lub obniżenie alokowanego kapitału, zwiększając tym samym stopę zwrotu na kapitale jako takim.

Przeprowadzone badania udowadniają, że ZZR jest obszarem do zbadania przez badaczy naukowych. Obecnie, ze względu na duże zainteresowanie badanym problemem znajdującym się punkcie wyjściowym, środowisko akademickie może wiele zaoferować w sferze zarówno naukowej, jak i edukacyjnej. Skala potrzeb w tym zakresie oraz horyzont czasowy wydają się być rozległe, ponieważ istnieje dużo firm, które identyfikują potrzeby już dzisiaj, oraz wiele firm, które do tej myśli jeszcze nie dojrzały. Wydaje się niestety, że dla wielu z nich proces „dojrzwiania” będzie się musiał odbywać boleśnie poprzez ich upadek. Zarządzanie ryzykiem nabierze także znaczenia w kontekście NUK z powodu przełożenia się nowej metodologii na koszt firmy, co może być bodźcem do przyspieszenia procesów „dojrzwiania”.

W perspektywie długoterminowej można oczekiwać, że koncepcja zarządzania ryzykiem z wykorzystaniem kapitału ekonomicznego ważonego ryzykiem stanie się standardem dotyczącym wszystkich przedsiębiorstw, więc nie tylko banków. Zarysowana perspektywa sprawia, że z punktu naukowego ZZR staje się w długim horyzoncie bardzo atrakcyjnym polem badawczym.

Literatura

- [1] Deventer D.R., Imai K., *Credit Risk Models & the Basel Accords*, John Wiley & Sons, Singapore 2003.
- [2] Deventer D.R., Imai K., Mesler M., *Advanced Financial Risk Management*, John Wiley&Sons, Singapore 2005.
- [3] Doherty N., *Integrated Risk Management*, McGraw-Hill, New York 2000.
- [4] Krysiak Z., *Ryzyko kredytowe a wartość firmy*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2006.
- [5] Krysiak Z., *Modelowanie i kreowanie wzrostu wartości firmy*, [w:] *Współczesne źródła wartości przedsiębiorstwa*, red. A. Herman, B. Dobiegała-Korona, Difin, Warszawa 2006.
- [6] Lam J., *Enterprise Risk Management*, John Wiley&Sons, New Jersey 2003.
- [7] Razgaitis R., *Dealmaking Using Real Options and Monte Carlo Analysis*, John Wiley & Sons, New Jersey 2003.
- [8] Shimpi P., *Integrating Corporate Risk Management*, Texere, New York 1999.
- [9] Smithson Ch.W., Smith S., *Zarządzanie ryzykiem finansowym*, Dom Wydawniczy ABC, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2000.

RATING OF QUALITY OF RISK MANAGEMENT

Summary

The paper presents the important issues of integrated corporate risk management (IRM). The main purpose of the paper was to present some idea of rating model to evaluate the quality of risk management within corporate and financial institution. The results of the research indicate that the assumed model of rating is very highly correlated with financial outcomes of companies chosen for analysis. The results indicate a high demand for the promotion of IRM and prove that companies operating in Poland get better results when high IRM quality is applied.